

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2017. április 21.

5. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 2 óra

I. 30 pont**Olvasd el az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!**

Volt egy szegény ember, aki olyan szegény volt, hogy még neve sem volt neki. Jobban mondva lett volna, de soha senki se vette a fáradságot, hogy nevén nevezze.

- Gyere ide!
- Menj tova!
- Hozd ide!
- Vidd oda!

Így és ehhez hasonlóképpen dirigálták hol erre, hol arra. Menesztették hol ezért, hol azért. És ő ment, csinálta szó nélkül, amit mondtak. Amikor asztalhoz ült volna, vagy éppen nyugovóra tért, csak beszóltak az ablakon:

- Hé-te-hó, itt-lakó,
szállásod kiadó,
s volna-e valami
jó harapnivaló?

Amije volt, odaadta. Szállását is hagyta. Ő maga meg kiült a csillagok alá. Béketűrő, jámbor ember volt, eszébe se jutott volna méltatlankodni. Üldögélt, virrasztott, nézte a csillagokat, a csillagképeket: a Kis-Göncölt, a Nagy-Göncölt, a Vacsoracsillagot meg a többieket.

És egyszerre belényilallt, hogy: *Lám, még a messzi ég csillagainak is nevük van!*

Csak éppen neki ne volna?

Fűnek, fának, virágnak, de még a legkisebb bogárnak is neve van.

Csak éppen neki ne volna?

– Hát én ennek a végére járok – magasodott fel ültéből a névtelen szegény ember.

– Volt nevem! Lesz nevem! – mondta, mintha verset mondana a nagy éjszakában. És emelt fővel indult, hogy szavait tett kövesse.

Azóta még az unokáit is Nagynak, Bátorinak, Erősnek nevezi mindenki.

1. Adj címet a mesének! 2 pont
2. Miért szerette volna a szegény ember, hogy neki is legyen neve? 6 pont
3. Te milyen nevet adnál a szegény embernek? Válaszodat indokold! 3 pont
4. Hogyan magyaráznád az alábbi kijelentéseket: „eszébe se jutott volna méltatlankodni”, „emelt fővel indult”, „egyszerre belényilallt”? 6 pont
5. Milyen jó tulajdonságai voltak a szegény embernek? Sorolj fel hármat! 3 pont
6. Évekkel később a szegény ember unokái arról beszélgetnek, hogyan tett szert a nagyapjuk ilyen dicső nevekre. Írd meg képzeletbeli párbeszédüket 10-15 sorban! 10 pont

II.**40 pont**

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy pompásan zöld kert, s abban ezer és ezer röpködő madár. Szép volt valamennyi, mégis mindegyiküknél szebb: a lassúléptű páva. Ő volt a kert királya.

Am hiába volt ő legszebb, és hiába volt ő a kert királya, mégis boldogtalan volt őfelsége. Nem tudott örülni semminek, nem volt kedve semmihez. Száz tudós kereste a gyógyírt éjjel-nappal a bajára. Keresték, de hiába.

Egy napon messzi madár érkezett a kertbe.

(Döbrentey Ildikó)

Írd meg a lassúléptű páva történetének folytatását 10 – 15 mondatban! Adj címet is a mesédnek!

III.**20 pont**

1. Egészítsd ki a szavakat, és alkoss három olyan szót, amely csak magánhangzóiban tér el!

12 pont

pl. mérek, merek, marék

k..r..t

h..z..m

b..r..

h..v..s

2. Az első szó betűinek átrendezésével megkapjuk az utána lévő meghatározásnak megfelelő szót. Melyek ezek a szavak?

8 pont

pl. rakat – befed; a keresett szó: TAKAR

márka – akol, istálló

korán – viharos szél

sakál – társasházi otthon

belek – mell

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont